

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român“, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.,
rândul cu litere garmond.

Nr. 12479 Școl.

Notificare oficială.

Domnul ministru reg. ung. de culte și instrucțiune publică, cu rescriptul său din 4 Noemvrie 1910, Nr. 122.390/1910, a încuviințat ținerea examenului de calificare învățătoarească la seminarul nostru arhidiecezan în termen extraordinar în cursul lunii Decemvrie 1910, cu acei candidați de învățători, cari au absolvat cursul pedagogic cu 3 ani, fiind că în vara anului 1911 se vor face examenele după cursul cu 4 ani și cu totul pe baze nouă.

Sunt deci provocați toți candidații de învățători, cari n'au făcut încă examenul de calificare învățătoarească, să se prezinte la facerea acelui examen, căci ceice nu se vor prezenta nici la acest nou termen extraordinar, nu vor mai putea face examenul de calificare în cadrul studiilor din trecut, când cursul a fost de trei ani.

Examele acestea, cu observarea regulamentului pentru examenul de calificare învățătoarească la institutele pedagogice confesionale din metropolia greco-orientală română din Transilvania și Ungaria, votat de congresul național-bisericesc în sesiunea anului 1909 sub Nr. 127, se vor ținea în modul următor:

In zilele de Joi 2/15, Vineri 3/16 și Sâmbătă 4/17 Decemvrie 1910 se vor ținea examenele de calificare în scris, iar Marți 7/20 Decemvrie 1910 se vor ținea examenele verbale.

Cererile pentru admitere la aceste examene se vor înainta la Consistorul arhidiecezan până inclusive Marți 30 Noemvrie (13 Decemvrie) 1910. La cerere se vor alătura în original următoarele documente:

- estraser din matricula botezaților;
- testimoniul despre studiile pregătitoare;
- absolutor despre absolvarea cursurilor pedagogice;
- eventual alte documente recomandătoare.

Pe lângă documentele acestea, absolventii de teologie vor mai documenta:

- că au funcționat cu succes cel puțin un an ca învățători, respective au instruit de sine în vre-o școală publică;
- că moralicește și trupește sunt neescepționabili și apti pentru cariera învățătoarească.

Pentru cazul, că candidatul ar fi întrerupt cursurile, ori dacă dela datul ultimului testimoniu școlar până la prezentarea la examenul de calificare ar fi trecut mai mult de 2 luni, candidatul prin documente dela organele competente, are să dovedească ocupațiile sale în acel interval de timp și conduita morală.

Acestea se aduc pe calea aceasta la cunoștința publică, spre știri, orientarea și conformarea celor interesați.

Sibiu, din ședința senatului școlar, ținută la 28 Octomvrie 1910.

Consistorul arhidiecezan.

Delegațiunile.

Sibiu, 18 Noemvrie n.

Delegațiunile, întrunite în sesiune ordinară în Viena, își țin ultimele ședințe. Plenul ratifică acum aceea ce au hotărât diferitele comisiuni. Și comisiunile au hotărât, să se încuviințeze tot ce a făcut guvernul comun, și să se voteze tot ce cere guvernul comun, pentru armată, marină și pentru Bosnia și Herțegovina.

Câte un delegat, când austriac, când ungar, și-a mai luat îndrăzneala să facă și câte o întrebare modestă, ori se rostească și câte o critică mai aspră, asupra lucrurilor, cari după părere, au putut să fie și altcum săvârșite, — iar cei vișați au răspuns la întrebare, au dat lămuririle cuvenite și cerute, și aparatul a funcționat mai departe, aprobând aceea ce s'a făcut. Lucrurile au mers deci de astădată neted de tot în delegațiuni.

A fost atinsă însă în delegațiuni și chestia națională, care ne interesează, și anume, atât în cea austriacă, cât și în cea ungară. În delegațiunea austriacă au vorbit în general în chestia aceasta mai mulți delegați slavi, luând în apărare naționalitățile nemaghiare din Ungaria, iar din punct de vedere curat românesc a fost ea tratată din partea delegatului român bucovinean, Dr. Simionovici, care a spus pe larg situația grea politică în care se află România din statul ungar, credincioși și totdeauna tronului și monarhiei, și a rugat pe ministrul de externe, contele Aehrenthal, să stăruie din tot adinsul, ca să se ajungă la o înțelegere cinstită între Români și guvernul unguresc, în interesul monarhiei.

În delegațiunea ungară apoi chestia a fost prinsă din altă parte. Delegați maghiari au atacat pe Români, acuzându-i de iredentism, și cerând intervenția ministrului de externe, ca să se pună odată capăt cochetării celor din România cu România din Ungaria. În deosebi tot felul de aruncări de săgeți veninoase asupra Românilor. Dar netemeinicia vorbelor sale a fost arătată cu mult succes din partea Preașfinției Sale, Episcopului Dr. Vasile Hossu, membru în delegațiunea ungară, care i-a răspuns în ședința plenară a delegațiunii ungare ținută Sâmbătă, în firul vorbirii, pe care ne facem plăcerea a o da în întregime, dupăcum urmează:

„Prea onorată delegațiune regnicolară! Din partea mea aderez la bugetul prezentat de dl ministru de externe, la proiectele lui de rezoluțiune, și la ale dlui referent. Cu bucurie am constatat toți, cari au luat parte la discuție, întreagă delegațiunea regnicolară, că relațiunile dintre statul nostru și toate celelalte state sunt pacifice, și avem deci speranța, că ambele state ale monarhiei se vor desvolta în pace, se vor consolida, și intrând toate atribuțiile unei mari puteri, vor fi în stare

să îndeplinească marile chemări pe cari e menită să le realizeze monarhia pe cursul Dunării, în interesul fericirii popoarelor sale.

Cu bucurie văd mai departe, că dl ministru de externe a accentuat în expozeul său, — deasemenea și dl referent în raportul său, — relațiunile îmbucurătoare, cari de ani există între monarhie și statele balcanice, în primul rând România, care totdeauna s'a născut și conformeză politica după politica monarhiei, și să fie împreună cu noi anteluptătoare pămăci din centrul Europei.

Ceeace m'a îndemnat pe mine să iau cuvântul este, că precum și cu alte ocazii, așa și acum, în cursul desbaterii bugetului se aud vorbiri, dar mai mult numai observațiuni singuratiche, cari după convingerea mea nu servesc și nu pot servi la întărirea încrederii reciproce, mai ales în ce privește relațiunile cu România. Anume, dl delegat Mezössy Béla, electoral despre o eventuală reformă electorală, — despre care nu voesc să vorbesc acum, pentru că nu se ține de delegațiune tema aceasta, — a spus, că introducerea votului universal la naționalități, și mai ales la Români, ar deștepta tendința spre „România unită“.

Nu știu, care va fi soarta sufragiului universal, și în genere vreau să mă abțin dela analiza chestiei acesteia, de oarece nu aparține aici, nu știu ce va fi efectul, dar sunt dator poporului, între ai cărui fi credincioși mă socotesc, să declar cu toată sinceritatea și liniștea, că rezultatul reformei electorale nu va fi acela de a da naștere la tendințe iredentiste și de a nutri astfel de tendințe. Pentru că susțin liniștit, că de o mie de ani, de când locuiesc pe țărmiile acestor patru râuri Români și Maghiari alături unii de alții, n'a fost nici o singură mișcare, nici un moment, când poporul românesc ca atare să fi dat dovadă de tendințe iredentiste. Nu vorbesc despre paginile istoriei vechi, dar susțin, că în orice loc, cu orice ocazie a curs sângerii fiilor Ungarie, au fost acolo totdeauna și Români alături cu Ungurii, și Sârbii, și toate celelalte naționalități, și împreună și-au apărât patria.

Nu vreau să vă plictisesc, onorați membri ai delegației regnicolare, ci vreau să arăt numai două cazuri triste, când România au ridicat armele în contra Ungurilor. Acestea au fost: răscoala lui Horea-Cloșca, și cazul din 1848. Despre revoluția lui Horea-Cloșca se poate stabili în mod hotărât, că a fost pur și simplu o mișcare agrar-socială, n'a avut nici o tendință naționalistă, mai ales că pe atunci chestia de naționalități era un lucru necunoscut. Ba afirm, că și mișcarea din 1848 a avut un caracter agrar. Știm doar, că lupta s'a dat în jurul iobăgiei și pentru sistarea acesteia. Știm doar, că atunci, când glasul ce striga după libertate a pătruns până în provincie, unde locuiesc eu,

Sârbii și Români s'au alăturat la acea mișcare și au luat armele ca să elupte libertatea. Numai spre toamnă s'a întors roata. Nu vreau să intru în amănunte, dar și mâni nechemate au putut agita spiritele, însă mult a agitat faptul, că învingerea repurtată unii au căutat să o arete în validitatea limbii maghiare, atacând drepturile limbilor naționalităților.

Repet însă, că în primul rând mișcarea n'a avut caracter politic, ci social-economic, a fost o mișcare pornită pentru ștergerea iobăgiei, și repet, că nu s'a întâmplat nici odată, de când Români trăiesc alături de Maghiari, ca neamul românesc, sau și numai o fracțiune a acestuia, ori vre-un partid, să se fi născut să se despartă de monarhie, în primul rând de Ungaria, să iasă din sânul țării coroanei sf. Ștefan. Căutarea și explicarea cauzelor, bine înțeles, n'ar fi la locul lor aici, căci ar dura timp prea îndelungat.

Cred însă, că o cauză e și imboldul de a-și susține viața. Cum a spus și contele Tisza, că dacă se va întări țara aceasta, și dacă monarhia își va însuși toate atribuțiile de mare putere, atunci naționalitățile nu trebuie să caute să se ferească în alte părți; ba chiar și interesul statelor mai mici din vecinătate, așadar și al României, va fi, ca să se alătore la monarhie; și sunt convins, că ministrul de externe va lucra pentru ajungerea acestui scop, în măsură potențată, fiind vorba totodată aici și de interesele monarhiei.

De aceea, eu mi-am luat voce să spun toate acestea și să vă plictisesc și să răpesc atâtea din prețiosul timp de desbatere al on. delegației regnicolare, pentru că am dorit și vreau să rog pe toți membrii, ca pe viitor să nu mai folosească astfel de cuvinte, cari fac numai sânge rău în inima multor cetățeni, simțindu-se atinși în justa lor ambiție și mândrie, cu care pot privi în trecut, fără ca cineva să poată zice, că nu și-ar fi vântat în ori ce momente sângerile pătri. (Așa e!) Dacă-i așa, atunci doresc, ca pe viitor să fie tot așa, și trebuie să ne năzuim, ca prin delăturarea unei neînțelegeri și prin încetarea volnicilor să întărim patria, ca prin aceasta, împreună cu celalalt stat al monarhiei, condusă de înțelepciunea domnitorului nostru, să-și împlinească providențiala chemare. Onorată delegațiune regnicolară, revidiați numai multele procese politice, cari au fost pomenite în cealaltă delegațiune și veți vedea, că nici unul n'a fost intentat pentru tradare de patrie, ci pentru agitație națională, și până acum încă nici un ziarist n'a fost stigmatizat cu acuză trădării de patrie.

Imi repet așadar rugarea: să ne păzim de a vătămă sentimentele, — sentimente juste — pentru că nu o să ducă la dragoste, iar fără simpatie nu există înțelegere, și fără înțelegere patria nu se poate consolida așa, precum o dorim noi, cari ne iubim patria din inimă curată“.

Aplause și aprobări generale au format eoul acestei vorbiri, pentru care Români de pretutindenea datoresc recunoștință Preasfinției Sale, Episcopului Hossu, care a rostit-o în plenumul delegațiunii ungare.

Vitalitatea noastră.

(Fine.)

O altă pildă strălucitoare, cât de tare ține poporul la așezămintele lui culturale, cât de cu drag jertfește el pentru acelea, dacă e îndemnat cu căldură și stăruință, ni se oferă și ne stoarce admirația: fapta poporenților din o parohie din tractul Hunedoarei.

E vorba de comuna Goleș, afiliată la parohia Hașdeu. O comună, care sub multe rapoarte ne prezintă chiar contrastul celei de mai sus.

Goleșul e o comună mică, cu abia 30 familii, situată în vârful unui munte a „pădurilor“ Hunedoarei, pe un teritoriu îngust. „Drumurile“ pe cari comunică și acești credincioși cu lumea dela „țară“, sunt niște cărări foarte înguste, cari șerpuesc pe cele coaste prăpăstioase, provăzute în multe locuri cu trepte de stâncă înfricoșate și clădite de mâna naturii una peste alta. Pentru prevederea familiei cu „mălaiul“ de toate zilele, acești adevărați martiri ai firii lucrează în brazdele streinilor pe șesurile mănoase ale Cernei și Streiului. Cu ocazia lucrului în aceste brezde nu-și revăd casa și pe cei rămași acasă, decât abia după 4-5 săptămâni.

Și acești români, aceste tipuri vii ale unei vieți sbuciumate, într'un chip vrednic de toată admirația au dat dovezi de puterea productivă a sămânței ideale, înăscută la poporul nostru, în cel mai înalt înțeles al cuvântului.

Preot în localitate nu au, fiind afiliați la matra Hașdeu. Biserica de asemenea nu aveau, ci la praznice mari mai ascultau și unii Goleșeni câte o sftă slujbă în biserică din matra, împreună cu o călătorie obositoare de câte 1/2 zi. La sfaturile și stăruințele protopopului și ale preotului, că ar fi un mare bine și ușurință pentru ei, dacă pe lângă toată sărăcia lor, s'ar îngriji oarecum și ar ridica o bisericuță cât de mică și modestă, fie chiar și din lemn, numai ei să nu fie ca oile risipite, neavând staulul lor, — Goleșeni se însuflețesc! Aceste inimi socotite recite și tari ca cremenea, fiind atinse adese-ori cu amnariul îndemnării din partea celor competenți, au început a scăpăr șchintei

din cari s'a aprins apoi în ei focul dorului de a-și avea și ei o casă de rugăciune — mângăerea creștinului.

Un „fruntaș“ rupe din grădina sa teritoriul trebuincios și-l cinstește bisericeii! Se însuflețește întreg poporul de 100—150 suflete și toți întind banul și brațul la ridicarea Sionului sfânt.

Bărbații cu brațele oțelite scot pe coastele stâncoase și piezișe lemnul și peatra — pe umăr, fetele și nevestele scot tot pe aceleași cărărișe apa, varul și nășipul, cu ciubarele — pe cap, cale de 4—5 ore, amestecând cele 2—3 vedre de apă ce pot scoate într'o zi de vară, cu sudorile sărate, ce curg șiroaie pe obrazii rumeni și rotunzi. După o muncă obositoare, după o trudă și osteneală aproape de necrezut, în toamna următoare (acum 4 ani) Goleșenii invită pe protopopul și lumea vecină, la sfințirea bisericeii, zidită din peatră, acoperită cu țigla, iar turnul cu tinichea.

Iată dovezi luminoase, că poporul n'a pierdut nimic din comoara moștenită dela părinți! Sămânța nobilă e înăscută în el, se recere numai plivirea buruienilor, și cultivarea acestei seminte, pentruca să încolțească și roade să aducă.

E drept, că astăzi e împreună cu mai multă greutate plivirea acestui strat ca în trecut. Poporul nostru nu mai e legat nici el de glie.

Grija de a agonisi cele trebuincioase pentru traiu — cu înlesnirea comunicației de azi, prin puterea aburului — îl departă și pe poporeanul nostru de hotarul satului. În streinătate îl aduce în atingere cu diferite elemente cu vederi diametral opuse credințelor și însușirilor lui moștenite dela părinți. Diferitele curente bolnăvicioase apucându-l în vârtegiul lor primejdios — foarte ușor își arată și la el efectul molipsitor! Dar cu lumea înaintat-am și noi! Preoții noștri de azi în privința inteligenței arată un progres însemnat față de cei din bătrâni, având deci putere îndestulitoare intelectuală pentru contrabalansarea pornirilor viclene și ispitiitoare. Avem astăzi, un frumos număr de preoți cu maturitate, iar cei ce se dedică de aci înainte grelei cariere preoțești, numai maturisanți pot să fie. Presupunând că această „maturitate“ a preoției noastre, se împrăștie în ogorul Dlui prin o păstorire apostolică cu roade reale, — viitor de aur ne suride. Cu multă durere însă suntem siliți a constata, că în foarte multe parohii cu preot „matur“, cu parohieni deștepți și cu stare bună, — nise răpește școala,

se ruinează biserica, se înveninează poporul cu veninul imoralității, — depărtându-se de tot ce e bun, frumos și folositor. În comunele arătate mai sus ca pildă nu sunt preoți cu „maturitate“. Faptele mari ale poporului însă, născute în urmă bunei lor păstoriri apostolice, le dau cel mai strălucit atestat al maturității practice, care la tot cazul trage mai mult în cumpănă, decât atestatul de maturitate teoretic al acelor preoți, cari pentru viața practică, pentru arătarea de roade evidente, nu sunt destul de maturi. Lumea așteaptă, și cu tot dreptul, ca preotul maturisant, tocmai în urma acestei „maturități“ să vadă mai departe, să cuprindă mai adânc situația poporului din toate punctele de vedere; așteaptă deci, ca această „maturitate“ să nu rămână numai literă moartă scrisă în documentul ascuns în ladă, ci să se resfrângă în straturile poporului prin atingerea și obținerea unor roade evidente-reale, demonstrând în mod pipaibil, că cutare sau cutare parohie e păstorită și condusă de un preot „maturisant“. Toată cinstea esceptiunilor; dar în multe cazuri acestor prea naturale așteptări nu se satisface, și adesea observăm, că sunt mulți preoți cu pregătiri inferioare, cari în plugăria agrului Domnului se arată superiori, în urma roadelor arătate. Deslegarea acestei enigme, la aparență contrară logiceii sănătoase, este a se căuta în lipsa de vocațiune.

Poate să fie ori cât de strălucit acel document, dacă nu e însoțit și de al doilea „esemplar“ psihic, nescris de mână omenească, ci întipărit de natură pe lespezile inimii: de vocațiune, — foarte puțin valorează.

Când preotul tânăr, pe lângă bacalaureat va păși pe scena vieții practice însoțit și încununat și cu mărăgăritarul vocațiunii îndestulitoare — nu va fi piedecă, nu va fi stâncă, nici abis, care să-l oprească în drumul activității sale roditoare.

Această calitate superioară și indispensabilă la preotul român — este mama răvnei și a zelului, din calea cărora pierd pesimismul.

Când statul nostru preoțesc va putea arăta în sânul său elemente în măsură preponderantă, ca însuflețitul preot P. Morușca și cei de o pânură cu dânsul, — vitalitatea neamului nostru — în butul tuturor vânturilor ghețoase venite din orice parte — alimentată fiind în mod suficient, se va oțeli din ce în ce; iar „constatările“ pesimiste cu privire la decadența vieții sufletești a poporului, precum și toate unel-

țirile interne și externe zămislite, cu scopuri ascunse, — se vor resfrânge cu desăvârșire în neputință.

Iată deci, privind neîntrerupt la punctul fix: *fericirea și înălțarea poporului* prin o priincioasă și îndestulitoare păstorire din partea statului nostru preoțesc, ajungem și noi la ideea, că da, preoțimea noastră ar trebui neamănat — *organisată!* În acest înțeles organizarea preoției e neapărat trebuincioasă.

Să se dedice anume numai astfel de tineri carierei sublime preoțești, cari se simțesc stăpâni și pe o vocațiune trebuită, cari pot să simtă în pieptul lor căldura dorului de muncă în via Dlui. Tot în acest înțeles luând organizarea preoției noastre în conferențele preoțești, în sinoadele protopopești, etc. dorim să se pună mai mult pond pe însuflarea de duh întru aprinderea scânteiilor zelului, dorului și însuflării la muncă continuă și neînfricată, chiar și la indivizi, cari n'ar fi înzestrați cu întreaga măsură a vocațiunii trebuincioase. În urma unei astfel de organizări, satele noastre vor arăta fonduri bis, biblioteci parohiale, reuniuni și tovărășii de diferite specii... Poporul se va lumina, va prospera în bunăstare, și în consecință se va ridica nivelul moral și chiar material al preoției, accentuat în timpul mai nou de unii, cari doresc o organizare, ce ar ducă pe cărările periculoase și nepriincioase constituțiunii noastre bisericicești.

Poporul e accesibil de a suscepe și arăta fapte mari și vrednice, dacă e condus cu tact și prudență. Forța lui de viață, care culminează în iubirea înflăcărată față de biserică și așezămintele străbune, nu se va lăncezi câtă vreme ea va fi cultivată și îngrijită de o preoțime cultă și dornică de muncă.

G. R.

„Friguri de organizare“.

— Răspuns dlui „Argus“.

Onorate dle redactor! De oarece ați reproduc articolul „Friguri de organizare“ din „Gazeta Transilvaniei“, vă rog să publicați și următorul „Răspuns“:

Dl „Argus“, oricine ar fi el, vorbește prea „de călare“ și cu prea puțin respect față de preoțimea noastră, care între împrejurări destul de grele lucră și muncește în via Domnului, pentru promovarea intereselor morale, culturale și economice ale poporului nostru. Chiar programul desfășurat de „Argus“ arată, cât de vast e terenul pe care preoțimea e chemată să și desvolte activitatea. Iar retribuțiunea de care se împărtășește, nu va putea afirma nime, că este satisfăcătoare, sau că stă în raport drept cu prestațiunile.

cea de mai multe boale cronice — nu se poate găsi nici un om, care să fie văzut odată măcer lacrima sa, nici unul, care să fie auzit din gura sa o vorbă de durere, de nemulțămire sau un suspin, pentrucă un adevărat nenorocit nici odată nu se plânge, și fiindcă el știa că în societate acela ce ascultă plângerea nenorocitului, își însușește dreptul de a-l îmbrănci, ba încă el refuza și chiar micul ajutor medical ce ar fi putut să-i mai ușureze durerile trușești, sau pentrucă ele erau de tot mici pentru dânsul, sau că acel amestec îl mai ușura, sau că le primea ce pe niște prietini, ce-i prevestiau mântuitorul sfârșit. Eu, prietene, numai în ceasu-ți de pe urmă am văzut pentru întâiași dată doar lacrimi șiroind din ochi și oprindu-se în gropile obrajilor tăi, dară însă și le am șters îndată cu buzele mele, ca să nu le văz vre-un om și să se bucore cu veselie indianului biruitor, când se adapă din oraniul mortului său antagonist.

„Cei ce mă vedeau, afară au fugit dela mine, uitat-am fost ca un mort dela inimă, făcutu m'am ca un vas pierdut“. Mai iată, o cucernice maice, încă o plângere a lui David potrivită cu prietenul meu, dar, potrivită, pentrucă acest om atât de ciostit, acest om împotriva cărui nici unul n'are nimic să reclame, acest bărbat care era unul din cei mai literați tineri români, fu-

FOIȘOARĂ.

Parastas.

Bătrâne cantore, — cu flori
Și cu o ramură nverzită,
Ca 'n zile mari de sărbători,
O strană azi e 'mpodobită.

Tresare-acum înfiorat
De picăturile de rouă,
Străvechiul lemn de caari mâncat,
Întunecat de strane nouă.

Și mi se pare c'azi vede
Cuprinsă ntr'un pervaz de ceață
Înseninată fața ta,
Ca 'n cea din urmă dimineață,

Când iertător și împăcat
Ajuns la poarta vecinicii,
Cu glas de tată și-ai chemat
În jurul patului copiii...

Și din lumina celui prag,
Care de viață ne desparte,
Cu drag i-ai binecuvântat
Iertând pe cei rămași departe...

Ce vin acum înсениnați,
Duhovnice bătrân, la tine
Cerând ca zestre dela frați
La vechia strană să se 'nchine.

Pe aripa cântării lor
Plutești, o umbră luminată,
Spre care îngerii din sbor
Apleacă fața lor curată.

Și tu, uimit de harul sfânt,
Stai ușurat de jugul vieții, —
Mai treci odată aiurând
Câmpia verde-a tinereții —

Apoi te-avânți la un altar
Albastru, necuprins de mare,
Și ne celești domol și rar
Din alte lumi o deslegare.

M. Cunțan.

Cuvânt

la înmormântarea șerdarului Dimitrie Roset
în schitul Pasărea. Anul 1842, 2 Sept.

„La voi viu, cucernice Maice, să-mi ușurez prin plângere inima de grozava durere ce o sfășie; la voi îndreptez tânguirea mea, căci numai în singuratică voastră retragere nădăjduesc că poate să mai găsesco vre-un suflet compătimitor și necorrupt de acele feroase, ticăloase și ne-

fericite legături sociale, cari degrad inima, corup sufletul și fac din om pe unul o jertfă nenorocită, pe altul o fiară sânge-roasă. Iată, că vă aduc aici în ocolul vostru una din acele nenorocite jertfe ale societății, și care cu toate că acum este mută, înghețată și vestejită, însă printre diformitatea morții puteși încă să mai vedeți pe fruntea-i încrețită sâpate furtivele sociale, pe cari nici chiar moartea nu le-a putut șterge.

Deși-mi dar voe, ca în mijlocul acestei ceremonii triste, pe care religia a pus-o ca un punct de odihnă între jertfă și vecinicie, în mijlocul acestui vapor de smirnă ce se înalță la ceruri, amestecat cu fumul făcăliilor și cu jaloarea rugă a acestor cerești miniștri, ce reclamă desfășurată milă a Creatorului pe marginea mormântului făpturei lui, se plâng nenorocita perdere a acestui cinstit bărbat, să vă descriu o mică parte din viața sa, și apoi să ascund aci departe de lume aceste triste rămășițe, ce am mai putut smulge din ghearăle ei, că s'a stâns întru durere viața mea și anii mei în suspinuri, slăbit-a întru sărăcie virtutea mea și oasele mele s'au turbarat“.

Astfel plânge David, și tot astfel ar fi plâns și Dimitrie Roset, dacă ar fi putut plânge, însă până în astă vârstă de 39 ani, cu toatecă sunt zăce, de când inima lui neîncoțat săngera și trei de când ză-

Insuși „Argus” recunoaște, că un preot, strâns cu ușa, i-a înșurat câteva cauze de nemulțumire. Și dacă nu l' străngea cu ușa, ci din contră îl lăsa să răsuflă liber, i-ar fi descoperit poate și mai multe „doleanțe” — vorba dsale.

Cu presiuni și amenințări, de a aplica normele disciplinare, vei putea dle „Argus” să stori vaitate, dar nu vei ajunge să cunoști motivele și cauzele care le produc.

Iar dacă uiți de morala creștinească și cu tot prețul vrei să ataci pe cineva, pentru ce nu dojenesti pe cine t' vul preot, l'ust de dta la interogator, oi te acăți de mine, trăgându-mă în arenă ca pe Pilat în Credeu și luându-mă drept țintă a moliției dtales?

Ce vină am eu, dacă preoțimea tracului nostru, fără gând rău, m'a ales unanim de reprezentant al ei la o întrunire, despre care nu se știa, că se va ține ori nu? Alegerea aceasta eu o am privit ca semn de onoare și de încredere, pentru care alegătorilor le sunt recunoștor.

De oarece însă „Revista preoților” eu nu o am abonată, și nici nu o ceteșc, mi-am rezervat dreptul să mă informez asupra chestiunii, și numai în cazul când mișcarea s'ar face pe teren legal și cu încredințarea superiorității bisericești, să mă folosesc de mandatul ce mi s'a încredințat. Și deoarece informațiile primite dela loc competent, înainte de ce dta, dle „Argus” ai ieșit pe teren cu amenințările dtales, m'au lămurit îndesjans asupra obiectului, chestiunea o am privit încheiată și nu m'am mai ocupat cu ea.

Pentru aceea însă nu am stat și nu stau în nelucrare, ci mă ocup din propriul îndemnul cu organizarea parohiei mele pe teren bisericesc, școlar, cultural și economic. Pentru a jungerea scopul în aceste direcțiuni, nu e lipsă de inspirație exagerată, pe care eu n'oi nu le am, ci mă silesc deocamdată ca prin muncă și activitate în ceroul restrâns ce-mi este încredințat, să-mi agonisesc praxa necesară, care cred că-mi va fi de folos nu numai acum, ci și în viitor.

Iar în chestia congruei, de care și eu ca și alți colegi de ai mei am avut motiv să mă plâng, nu am învinovățit superioritatea bisericească, ci din contră pe calea ei am solicitat regularea.

Ei dacă dta, dle „Argus” cel cu ochi mulți ai avut cunoștință despre aceasta și totuși lovești în mine, greșești că mă suspicionezi; iar dacă nu ai cunoștință, de asemenea greșești, că nu te informezi mai întâi, și numai după ce te-ai convins despre un lucru, să-l tractezi — dacă nu te poți stăpâni — în publicitate.

Preoțimea subalternă, de care mă țin și eu, e sătulă de cereri, iar în schimb nu ospătă, sârmana de ea, decât lovituri și amenințări — ca dela „Argus” — nu numai dela cei ce contribuie cu ceva la susținerea ei, ci și dela aceia, cari nu contribuie cu nimic.

Iar „Argus” dacă-i stă la inimă preoțimea noastră, făcea mai bine dacă eșla mai de mult la iveală, și cu înțelepciunea sa clarifica chestiunea la timp, nu acum după ce a întrevinut forul suprem bisericesc, să vină și el și să dea o lovitură de prisos.

Ordinea și disciplina — nu ca imitație după biserica rom. cat. — ci din necesitate trebuie să se susție și în organismul bisericii noastre. Dar nu trebuie decapitat nime fără judecată, cum faci dta, dle „Argus”.

nesocotit, defăimat, uitat ca un mort, străin și aruncat ca un vas netrebnic; și pentru ce? Pentru că nu se îngâmfa, pentru că nu lingușia, și pentru că nu a voit să se vânză inima, fu precum zisei nesocotit și neunoscut întocmai ca una din acele stele, care modeste lucesc într-o parte întunecoasă a cerului și ale căror nume numai astronomii îl știu. Așa nimeni nu te-a cunoscut, nimeni nu te-a știut afară de mine, și nime afară de maica ta și de mine nu va plânge pentru totdeauna pierderea ta, pentru că tu pentru dânsa erai un fiu, și pentru mine aceea ce nici soartea, nici Dzeu (!) n'au fost, un frate, un prieten. O! și acum căzuși astfel precum cade o frunză, perși astfel precum pier o insectă, și nici un semn în natură, nici o mișcare, care să semneze lipsa ta! Perși și nu lăsași în urmă-ți, decât o vecinică durere în inima mea, și o mamă nenorocită, pe care cerul o osândi să ascundă în pământ ceea ce nouă luni ascundea în pântecul ei, să dea spre hrană viermilor un trup ce ea l-a hrănit cu sângele-și, și o piatră ce ea l-a hrănit cu călător rătăcit un nume și o pulbere de om.

Triste rămesuri prietinel! Duiosă moștenire n' ai lăsat, cu care să ne hrănim în această lăsată, cum că lume. O, de ce nu ți ridici un minut capul, de ce strigătul meu nu mai străbate în auzul tău! De ce nu poți vedea durerea mamei tale, căci atunci negreșea inima-ți arată de iu-

Ca preot tânăr doresc să învăț dela altii mai bătrâni ceea ce n'am învățat în școli; regret însă, că dela dl „Argus” nu pot lua învățatură, fiindcă nu o îmbracă în vestimente convincioase, iar insultele nu sunt argumente și nici învățatură.

Vărd, la 1/14 Nov. 1910.

Eugeniu Muntean
preot — rigor. în drepturi.

NOUTĂȚI.

Din cauza sfintei sărbători „Mihail și Gavriil” numărul proximal ziarului nostru apare Miercuri la orele obișnuite.

Dela curte. Cu ocaziune prânzurilor date la palatul din Viena în onoarea delegaților, Maiestatea Sa a distins cu agrări și pe delegații Români: Ilustratul Lor Dr. Iosif Gall și Episcopul Hossu, dela noi, apoi pe Dr. Simionovici, din Bucovina. Acestuia din urmă i-a spus M. Sa, că e absolut convins despre importanța patrioțică ale Românilor și că e mulțumit cu atitudinea lor.

In dieta ungară, care și-a început activitatea în 16 l. c. se discută proiectul de lege despre reforma procedurii civile.

† Leo Tolstoi, marele cugetător și scriitor rusesc, ca murit Miercuri sara, în etate de 82 ani.

Dieta croată e convocată pe 29 Noemvrie nou la Zagreb.

Sfințire de biserică. Sfințirea bisericii din filia Galați, precum și a noului edificiu școlar din matra Fizești, protopresbiteratul Hațegului, se va îndeplini Lună, la sărbătoarea Sfinților Arhang. Mihail și Gavriil, prin dl asesor cons. Lazar Triteanu, ca trimis al I. P. S. Sale Părintelui Arhiepiscop și Metropolit Ioan Mețianu.

Ziar oprit. Ministrul de interne ungar a oprit intrarea în Ungaria a ziarului săptămânal bucureștean „Voia Noastră”, redactată de mai mulți ardeleni treuți în România.

Hymen. Victoria Bogdan și Romulus Mermesan absolvent de teologie își anunță celebrarea nununii lor religioase, care va avea loc Duminecă, în 7/20 Noemvrie 1910, la 2 ore p. m., în biserica gr.-ort. rom. din Mada.

Petrecere în Sibiu. Tinerimea română din Sibiu invită la petrecerea cu dans, care se va aranja Duminecă, la 27 Noemvrie n. 1910 în „Unicum”. Inceputul la 8 ore seara. Pretul de intrare: de familie 5 cor., de persoană 2 cor., loge pentru 4 persoane 8 cor. Venitul curat este destinat pentru scopuri filantropice.

Concert în Săliște. Reuniunea română de cântări din Săliște aranjează Duminecă în 20 Noemvrie st. n. 1910 în sala festivă a școlii din Săliște un concert cu program bogat și variat. Inceputul la 7¹/₂ ore seara. După concert joc.

bire ar topi ghița și fiescul amor ar re-circula sângele în vinele tale; dară ce zic? Durere oarbă! Chiar de am putea, ar trebui oare să te mai chem aci? Nobilul tău suflet abia scăpat din robie, abia aruncat în acel cor de ingeri, pentru care era născut, și eu voiu să-l mai robesc, să-l înmormântez iară prin viață? Căci cine-mi poate da asigurare, că locul în care m'ai lăsat, nu este mormântul, și acela unde mergi nu este viață? Nimenea! Du-te dar prietino, du-te sprijinitorul meu, du-te soare și primăvară a sufletului meu, du-te fericierea zilelor mele! Și voi toți cei ce ați trăit cu dânsul, voi frați concetățeni pe cari vă iubea, voi rude, cunoscuți, prieteni, veniți să-i dăm sărutarea cea mai de pe urmă, veniți, dar vai! nimeni, nimeni afară de mine și sluga ta... Aramă sunătoare! căci tu cel puțin știi a jeli deopotrivă pe toți! Preoți, ziceți vecinică pomnire! Și voi ocerai ce maici! cântați cu duiosul vostru glas: „Pământ, desfăcându-te primește, primește, pe cel zidit din tine”. Amin.

Notă: Nu ni se spune dar deaproape: cine a fost Dimitrie Roset, doar atât că a fost unul din „cîi mai literați români”. Cine a ținut acest „cuvânt”, încă nu se aminteste. L-am aflat între niște predici vechi.

(Rășinari). Emilian Cioran
preot.

Pentru limbă. Mai multe comune bănățene, locuite de șvabi, au început în vremea din urmă o luptă mai stăruitoare pentru a păstra limba germană în școlile lor primare.

Donă secții în acelaș consistoriu? Biserica ortodoxă din Bucovina a avut totdeauna un caracter românesc. Acum se arobește, că consistorul arhiepiscopesc al aceste biserici să se despartă în o secție română și o secție rutenă. Prin aceasta firește biserica bucovineană ar primi o înfățișare bisano-rutenă. Dacă intenționa despărțirii se va realiza, faptul va contribui fără îndoială numai la destrămarea bisericii bucovinene; pentru că rețea, al căror număr și apetit arește mare, nu se vor mulțumi cu stăte, ci cu vremea vor cere, ca în fruntea bisericii și a consistorului să stee alternativ un arhiepiscop român și un arhiepiscop ruten, — în principul egalei îndreptățiri. Este o datorie sfântă pentru Români Bucovinei, să și păstreze neatins caracterul bisericii moștenit din moși și strămoși.

Școli superioare nouă în Ungaria. Din expunerea de motive la proiectul de budget al ministerului de culte și instrucțiune publică se vede, că sub titlul de cheltueli pentru lucrările pregătitoare, cu scop de a înmulți universitățile, s'a pus suma de 50 de mii coroane. Ministrul este hotărât, să înființeze cinci școli superioare nouă, care se vor ridica succesiv, conform mijloacelor financiare ale orașelor. Universități se vor ridica în Presburg, Cașoara, Dobrița și Cinci biserici, iar Timișoara va primi o școală superioară de tehnică. Numărul facultăților dela universitățile cele nouă se va statori în conformitate cu împrejurările locale și cu trebuințele economice și culturale ale țării.

Inșelător pedepsit. Negustorul Salamon Hornung a stors pe mai mulți țărani bogăți cam ou șase mii de coroane, promițându-le, că are să le scape faciorii dela serviciul militar. Tribunalul din Timișoara a pedepsit pe Salamon cu doi ani de temniță.

Apanajul reginei Maria Pia. Maria Pia, regina văduvă a Portugaliei, nu se va întoarce în patria sa, dar pretinde ca republica să-și împlinească datorița față de ea. Contractul de căsătorie, care a fost act de stat, îi asigură un apanaj anual de 100 mii franci, la caz dacă vre-odată de bună voie ar trebui să părăsească Portugalia acum, deoarece se consideră ca alungată, pretinde anual 300 mii de franci.

Acuzat. Senatul de acuză al tribunalului regesc din Arad a pus sub acuză zilele acestea pe dl Vasile Goldiș, pentru un discurs rostit în turneul electoral din primăvara acestui an. Apărătorul dnului Goldiș este dl avocat Dr. R. Velici.

Transport de pește viu. Ministerul de căi ferate austriac se ocupă cu reforma de a introduce pe căile ferate din Austria transportul de pește viu. Se vor construi pentru acest scop vagoane speciale prevăzute cu aparate, în care peștii să fie trimiși în stare proaspătă la destinațiune.

Cântarea paternității în Franța. Se știe, că în Franța codicele Napoleon oprește căutarea paternității. Acum se vestește din Paris, că senatul francez în ședința sa de Sămbătă în 12 Noemvrie a. c. a primit proiectul de lege, care admite căutarea paternității.

Regele Manuel. Ziarele din Belgia soriu, că regele Manuel împreună cu mama sa regina Amelia se vor stabili în Belgia, pe o moșie sau într'un castel din apropierea Bruxellesi.

Incendiu. In comuna Cristian de lângă Sibiu a izbuonit Marți înainte de amiază un foc în partea satului locuită de români. Focul a mistuit trei șuri. Pompierii locului au stâns focul în timp de două ore. Clădirile arse au fost, de astădată, asigurate.

Portugezi în Austria. Baile Mittenwald lângă Villach, proprietatea unei barone, a fost cumpărată de 400 de mii coroane, plătite în numărare, de călugări veniți din Portugalia.

Rugăciunea de dimineată a soldaților. Din Bresslau, în Germania, se știe că un preot militar, ca prilejul depunerii jurământului reerților, a făcut cunoscute vorbele împăratului Wilhelm II. privitoare la rugăciunea soldaților. Împăratul adecă și-a exprimat dorința, ca toți soldații Germaniei să rostescă rugăciunea Tatăl nostru în fiecare dimineată.

Vlaicu sboară. Inginerul Vlaicu a sburat de nou zilele trecute, dela București la Chitila și îndărăt, 25 kilometri, în 30 minute. A fost viu aclamat. Mașina sa de sburat a fost brevetată din partea Maiestății Sale Regelui Carol, cu decret regal.

Căsătoria principesei Clementina cu principele Victor Napoleon s'a făcut Lună în Moncalieri. Au fost de față Margareta regina mamă a Italiei, mai multe principese, principi, conți și contese. După căsătoria civilă, săvârșită de primarul din Moncalieri, a urmat căsătoria bisericească săvârșită de un Episcop. — Prințesa Clementina, deși rămâne și mai departe un membru al apanajului regale belgiene, nu va mai primi apanajul anual de 75 de mii de franci și nu va lua parte la festivitățile curtii, când va fi prezent și reprezentantul Franței.

Cusătoreasă premiată pentru o lucrare literară. Premiul de 5000 de franci al Academiei Goncourt din Paris a fost dat unei cusătorese sărace cu numele Margareta Audaux pentru romanul „Maria Clara”, la care autoara cum spune a lucrat 10 ani. Romanul e plin de greșeli ortografice și conține descrierea vieții necăjite a autoarei; povestirea însă e firească și amuzantă, pentru aceasta academia numită i a conferit premiul.

La fondul despărțământului femeesc al Reuniunii meseriașilor români sibieni, au mai dăruit: Dr. Victor Raicu, cand. de adv. 20 bani; Nicolae Marou, învățător, 50 bani; Ioan Iosif, calfă de prăvălie, 50 bani; Alexandru Bărsan, învățător, Ioan Voicu, Samoila Neagoe, Vasile Spârcea, Ioachim Șârcea și Nicolae A. Polzan, eonochi, toți din Ruscii și fiecare câte 20 bani și Victor Tordășianu, prezident, 10 bani.

Din protopresbiterate.

Convocare.

Conferența preoțimii gr. or. rom. din tractul Oraștie se va ținea Joi la 11 Noemvrie a. c. în sala școlii din Oraștie cu următorul

Program:

1. Serviciu divin la 8 ore a. m., îndeplinit prin preoții Ioan Trifon paroh în Beriu, Iosif Dumitru capelan în Oraștieoara de jos și Ioan Romoșin paroh în Oraștieoara de sus, care va predica (textul evangheliei din Damineca 23 d. R)
2. Deschiderea și constituirea conferenței.
3. Observări critice asupra serviciului și predicii.
4. Principiile și modul după care să se facă catehizația adulților, lucrare ce se va presenta la înșărcinarea conferenței trecute, prin parohul Adam Basarab din Romos.
5. Observări și rapoarte din partea preoților, cari au catehizat în decursul anului.
6. Referada parohilor Nicolau Ardreiu din Căstău și Adam Basarab din Romos, referitor la înființarea fondului parohial și a fondului de bucate, mijloacele prin care se pot înființa atari fonduri.
7. Publicarea circularelor consistoriale aparținătoare conferenței.
8. Apuneri și încheiere.

La această conferență e îndatorat să participe fiecare preot din tract.

Oraștie, 1 Noemvrie 1910.

Vasile Domșa
protopresb.

Cărți și reviste.

Abecedar întocmit pe baza metodelui fonomimic, pentru clasa I, a școlii primare, de Gh. B. Boieru și Gh. Codrea, directori școlari. Făgăraș, tip. Thierfeld, 1910. Prețul 50 fileri.

Teatru.

Măno, Sămbătă se dă Egmont, de Goethe. Duminecă d. e. Von Walzertraum, operetă, sara „Der Graf von Luxemburg”, operetă.

Poșta redacției.

Conferența învățătorilor din tractul Brașov să publice în numărul viitor.

Dlul I. Poșta paroh, America. Pimit. Să va publica.

Vic. Pop par. în Sămbătă sup. răs. Afazierea cu speșele combiunei din Oct. a. c. am transpus o spre decideră în competența Consistorului arhiepiscopesc.

Cassa de păstrare (Reuniune) în Săliște.

Aviz.

Se caută prin stabilimentul electric cu mașină de vapor și cu motor de păcură (60 H. P.) ce se va construi în Săliște, în primăvara anului viitor 1911, un

conducător de construcție

care e în stare, după terminarea construcției să primească conducerea tehnică a stabilimentului.

Se reflectează numai la o putere de lucru rutinată și energetică care e expertă în special în tehnica electrică și de mașini și calificată pentru de a conduce în mod de sinestătător mașineriile din stabiliment.

Acceptarea se face, după terminarea construcției și punerea în lucrare a stabilimentului, deocamdată în mod provizor pe un an. La caz de convenire reciprocă respectivul va fi aplicat în mod definitiv.

Oferte, cu dovezile de calificare, cu indicarea ocupațiunii de până aci, a etății și a pretensiunilor de retribuțiune, sunt a se adresa până în 15 Decembrie a. c. la **Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște (lângă Sibiu).**

(459) 1-3

Direcțiunea.

Nr. 12 784 Plen.

(460) 1-3

CONCURS.

In scopul conferirii stipendiilor și ajutoarelor ce se votează pe 1911 din fundațiunea „Andronic“.

- I. Pentru învățăcei de orice meserie.
- II. Pentru sodalii deveniți de atari în decursul anului 1910.
- III. Pentru sodalii cari au lucrat fără întrerupere 6 ani meseria lor și au dat dovezile despre dexteritatea de a putea deveni măsuri, — prin aceasta se escrie concurs, pe lângă următoarele condițiuni:

Toți petenții la ajutorare și stipendii să producă:

- 1. Carte de botez.
- 2. Atestat dela comună, despre averea proprie, ori a părinților.
- 3. Atestat familiar dela parohul locului despre familia părinților concurentului, ori fiind el căsătorit, despre familia sa, având a se indica în acest atestat: câți prunci minorenii sunt în familie, câți cercetează școala și câți mai sunt la meserie?

Concurenții pot fi numai Români ortodoxi, născuți în arhidieceza Transilvaniei. In special au să dovedească:

I. Învățăceii:

- a) că au împlinit anul al 12-lea al etății;
 - b) că au cercetat școala poporală, ori altă școală superioară;
 - c) că au încheiat contract cu măestrul și că contractul este înregistrat la autoritatea industrială (pretură și magistrat);
 - d) adeverință dela măestrul despre sporul ce l arată în meserie, despre diligența și purtarea morală.
- Contractul trebuie aclus la cerere în original sau în copie autenticată.

II. Sodalii:

- a) că au terminat anii de învățecel în anul 1910, ceace vor decide prin atestatul autorității industriale (art. de lege XXVII din 1884 §. 67);
- b) că au purtare bună și fac spor mulțamitor, ceea ce vor dovedi ori cu cartea de lucru, ori cu adeverință dela măestrul;
- c) ceice vor dovedi, că sunt membrii ai vre-unei reuniuni de meseriași și că cunosc mai multe limbi vor fi preferați.

III. Sodalii cari sunt în condițiuni de a deveni măesuri:

- a) să aibă certificatul de măestrul;
- b) să fi lucrat cel puțin 6 ani fără întrerupere în calitate de calfă, ceace vor dovedi cu cartea de lucru, eventual cu adeverințe dela măestrii la cari au lucrat;
- c) în cerere să arete anume locul unde voește să se așeze ca măestrul, ce fel de mijloace mai au pentru de a începe meseria pe socoteala lor;
- d) să dovedească cu atestat dela oficiul parohial, că cercetează biserica și e creștin bun și moral.

Dela toți concurenții se recere ca cererile să fie scrise și subscrise cu mâna proprie adresate consistorului arhidiecezan gr. oriental din Sibiu și să le înainteze cel mult până la 31 Decembrie 1910 st. v.

Acei concurenți cu studii gimnaziale și reale, cari se vor aplica ca învățăcei la sculptura de lemn, bărdășit și zădărit sau vor fi aplicați deja ca învățăcei, ori ca sodalii în aceste meserii și cei din urmă vor să se perfecționeze în meseria lor în atelierul mai mari, în cari să poată câștiga praxa recerută vor fi considerați cu ajutoare mai mărișoare.

Cererile neinstruite în regulă și cele întrate după termin nu se vor lua în considerare.

Sibiu, 1 Noembrie 1910.

Consistorul arhidiecezan.

Dr. Nicolau Ittu

medic universal

reîntorcându-se din străinătate ordineză zilnic dela 8—1/2 11 și 2—1/2 5

Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 43.

Cancelaria avocatului

Dr. Dionisie Moldovan

SIBIU, Piața mare Nr. 11.

Pre baza studiilor făcute în Statele Unite în America de Nord preiea și resolvarea afacerilor, cari stau în oareșcare legătură cu Statele Unite, în general cu străinătate. — — — — — (458) 1-3

Stabiliment medical

Dr. A. Cosmutza

Budapesta, Ferencz körút numărul 29

s'a deschis în 1 Maiu 1910 pentru morburii interne, de nervi, chirurgie și urologie. La cerința publicului stă la dispoziție în cazuri grele consultările cu cei mai renumiți profesori și specialiști din Budapesta. Laborator medical și bacteriologie.

(448) 2-

Birou de informație.

Cunoscând multe lipsuri ale publicului românesc din provință, m'am hotărit să deschid în **Budapesta** un

Birou de informație.

Orice informație referitor la petițiile înaintate la ministerii, Curie, judecătorii etc., orice informații comerciale și în general în orice cauză dau în decurs de 2-3 zile, ori și în mai puțin, rezolvând toate chestiile în modul cel mai cinstit.

Fac mijlociri comerciale, comande etc.

Taxa de informație 3 cor. și speșele de postă pentru răspuns.

(375) 9-10

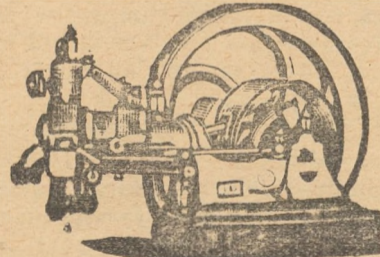
L. Olariu,

Budapesta, Lajos utca 141 III/19.

Fabrica drezdană de motoare

societate pe acții.

Cea mai mare și mai veche fabrică de motoare a Germaniei.

Liferează în cercuri specialiste bine cunoscutele

Motoare și Locomobile

cu benzin, ulei crud, gaz, petrolu, precum și

Motoare cu tragere de gaz.

Noutate surprinzătoare!

Generator cu tragere de gaz universal.

Cheltuieli de mănare:

pe oră și putere de cai numai circa 1 filer.

Depositar general:

Ignác Gellért & Comp.

Budapest, Teréz körút 41. Telefon 12-91.

Garanție foarte bună. — Condiții de plată favorabile.

(408) 6-26

Noi primim:

Prelucrarea unei matrațe cor. 5—

Prelucrarea unui divan „ 10 —

Horger & Kepp

atelier de tapiserie

Str. Ureșului 27, vis-à-vis de Măn. Ursulinelor.

(414) 9-10

De arândat

dela 1 Ianuarie 1911 eventual de vânzare este fosta proprietate de 7 Jig. castet. a defunctului Ioan Popa s tuată lângă parcul orașului Mediaș, formând un trup, compusă din vie, grădină de pomi fructiferi și parc, apoi villa din 4 camere, bucătărie și grajd, șopron, pivniță, et. (433) 7-10

A se adresa direct Domnului

Victor Roman

Str. Romană 187. București.

O vai!

La tusa, răgușală și mucărie ajută repede și sigur

Trăiască!

„Pastilele de piept ale lui Egger“

au gust bun, și nu influențează asupra apetitului.

Un carton 1 coroană și 2 coroane.

Carton de probă 50 bani.

Deposit general și de expedare:

O să mă înnece de această tusa rea!

Farmacia „Reichspalatin“

Budapesta, VI., Váci körút 17.

Pastilele de piept ale lui EGGER m'an scăpat repede

Se găsește în Sibiu la: Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummler, Carol Priessel, August Teutsch; în Sebeș la: Wilhelm Lederhilger, Ludwig Binder, farmaci.

THE CAMPBELL

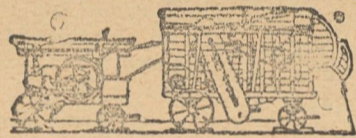
renumita fabrică engleză de motoare, liferează cele mai bine construite și durabile

Motoare și Locomobile

cu Benzin Ulei crud Gas

cea mai ieftină
cea mai sigură
cea mai neimpiedecată

Prețuri eftine. Condiții favorabile de plată. Garantie în toată privinta.

Agent general:

(380) 6-26

Korányi Victor, BUDAPEST, VI., Liszt Ferencz-tér Nr. 9.

Telefon 64-64.

Ușurintă

copilărească

e spălatul cu săpun

Schicht

căci el curăță și albește, totodată cruță toată osteneala și încordarea

(423 a) 2-2

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătoria de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanția de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurintă în orice parte, în dată ce clopotele sunt bătute de o lature, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate (278) 8-52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fier bătut, ca și spre turnarea de toace de metal. Prețouranturi ilustrate gratis.

